

Dönem : 2
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 792

15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sayılı Toplum zabıtası kurulması hakkında Kanuna ek kanun tasarısı ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları (1/559)

T. C.

28 . 10 . 1968

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 779/8115

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 17 . 10 . 1968 tarihinde kararlaştırılan «15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sayılı Toplum Zabıtası Kurulması hakkında Kanuna ek kanun tasarısı» gerekçesi ve ilişigiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

654 SAYILI TOPLUM ZABITASI KURULMASI HAKKINDA KANUNA EK KANUN TASARISI GEREKÇESİ

Cumhuriyet ve hürriyet düzenini demokratik usullerle korumak maksadiyle (Ankara, İstanbul, İzmir, Adana ve Zonguldak illerinde 654 sayılı Kanunla kurulan Toplum Polisi, kısa hizmet devresinde üzerine düşen görevleri başarmış ve kanun hâkimiyetini sağlamıştır.

Toplum Polisinin hizmete girmesiyle, meydana gelen toplum olayları için çeşitli ve dağınık bölgelerdeki polis kuvvetlerine vazife verilmesi zarureti de ortadan kalkmış bulunmaktadır. Bu suretle hem normal hizmetlerin aksaması önlenmiş hem de özel bilgi isteyen ve toplum olaylarının şartlarına göre yetiştirilen bir polis sınıfı meydana gelmiştir.

Demokratik hürriyet nizamının muhafazası için Batı memleketlerinin hemen hepsinde toplum polisi teşkilâtı kurulmuştur.

Avusturya'da aların birlikleri denilen ve kanunsuz toplantılarda umumi intizamı temin etmek üzere görev yapan (Bereitschaftspolizei) hazır polis kuvvetleri vardır.

Fransa'da 1944 yılında kurulmuş bulunan Cumhuriyet Güvenlik Kıtaları ((Compagnie Républicaine Sécurité) kamu düzenini muhafaza ve toplum olaylarını disipline etmek üzere İçişleri Bakanlığı emri altında 15 000 mevcutlu olarak görev ifa etmektedir.

İtalya'da, Karabinieri çevik birlikleri, mahallî zabıta teşkilâtının başaramıyacağı hâdiselere el koymak, büyük mikyastaki toplantı, gösteri ve sabotaj hareketlerine müdahale etmek mükellefiyetindedir.

Almanya'da kanunsuz toplum olaylarını önlemek, maç ve gösterilerde intizamı sağlamak ve ayrıca trafik polisine yardımcı olmak üzere teşkil edilen Hazır Kuvvet Polisleri her türlü teknik teçhizat ve imkânlardan istifade etmektedirler.

Amerika Birleşik Devletlerinde de, Nümayiş Polisi (Riot Police) tabir edilen ve toplumu kanunsuz gösteri ve tecavüzlerden koruyan Toplum Zabıtası mevcuttur.

Görülüyor ki, demokratik nizama benimsemiş her ülkede özel eğitim görmüş polis birlikleri geniş teknik imkânlardan da yararlanarak kamu düzeni ile insan hak ve hürriyetlerini korumaktadır.

Memleketimizde son iki yıl içinde Toplum Polisinin ifa ettiği hizmetler göz önünde tutularak diğer illerimizde de bu teşkilâtın kurulmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yapılan incelemeler ve edinilen tecrübeler göre, Toplum Polisi hizmetlerinin gün geçtikçe arttığı ve geliştiği müşahade olunmaktadır. Hizmetin gelişmesi sonucu; büyük şehirlerdeki Toplum Polisi mevcudu kâfi gelmemeye başlamıştır. Bu sebeple, büyük şehirlerimizde kurulan Toplum Zabıtasının takviyesi ve diğer illerimizde yeniden Toplum Teşkilâtı kurulması için bu tasarı hazırlanmıştır.

İçişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/559

Karar No. : 3

22 . 1 . 1969

Yüksek Başkanlığa

15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sayılı Toplum zabıtası kurulması hakkında Kanuna ek kanun tasarısı, Komisyonumuzda ilgili bakanlık temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının gerekçesinde izah edilen hususlara ilâveten, Hükümet temsilcilerinin vermiş oldukları mütemim malûmatı yerinde bulan Komisyonumuz adı geçen kanun tasarısının ekli cetvelleriyle birlikte aynen kabulüne karar vermiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekilli	Sözcü	
Sakarya	Samsun	Ankara	Bingöl
<i>K. Eroğan</i>	<i>M. Gedik</i>	<i>M. Kemal Yılmaz</i>	<i>C. Yavuz</i>
Eskişehir	Kars	Malatya	Rize
<i>Ş. Asbuzoğlu</i>	<i>T. Göle</i>	H. Fendoğlu	<i>İ. Sarıgöz</i>
		İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı
	Tekirdağ	Trabzon	
	O. Öztrak	H. Orhon	
	İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı	

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plân Komisyonu

Esas No. : 1/559

Karar No. : 193

3 . 2 . 1969

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale buyurulan (15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sayılı Toplum zabıtası kurulması hakkında Kanuna Ek kanun tasarısı) ve önceden havale edildiği İçişleri Komisyonunca tasarı hakkında düzenlenen rapor, Emniyet Genel Müdürü ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldıkları birleşimde görüşüldü ;

M. Meclisi

(S. Sayısı : 792)

654 sayılı Kanun ile memleketimizin büyük şehirlerinde bir toplum polisi kurulmuştur. Toplum polisi, 654 sayılı Kanunla kendisine verilmiş bulunan görevlerini kısa bir zamanda ciddî olarak yerine getirmiş bulunmaktadır. Bütün Batı devletleri toplumsal hâdiseleri önlemek amacı ile bu tip teşkilâtlar kurmuştur. Bu suretle normal hizmetlerin aksaması önlenmiş gibi özel bilgi isteyen ve toplum olaylarının şartlarına göre yetiştirilen bir polis sınıfı meydana gelmiştir. Ankara, İstanbul, İzmir, Adana ve Zonguldak illerinde kurulan toplum polisinin çalışmalarından iyi netice alındığı için memleketimizin demokratik nizamını daha iyi korumak ve kontrol altında bulundurmak için toplum polisinin hem takviyesi, hem de diğer illere teşmil edilmesini öngören kanun tasarısı üzerinde üyeler görüşlerini açıklamış, ilgili genel müdür, toplum zabıtasının kuruluş nedenleri ve kurulduğu günden bugüne dek gördüğü hizmetler ile sağladığı faydalar yönünde Komisyona bilgi sunmuş, mütaakiben maddelerin görüşülmesine geçilmiştir;

Tasarının başlığında (654) sayılı Kanununun kabul tarihi olarak sehven yazıldığı anlaşılan (15) rakamı (14) olarak düzeltilmiş, yine tasarı başlığında (Hakkında Kanuna) şeklindeki ibarenin Türkçemiz yönünden noksan anlam taşıdığı görüşü ile (Hakkında) kelimesinin sonuna (ki) eki ilâve edilmek suretiyle değiştirilmiştir,

1 nci, 2 nci ve 3 ncü maddeler ile bağlı (1) sayılı cetvel aynen tasarıdaki şekilleriyle kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak ve öncelik ve ivedilikle görüşülmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü	Kâtip
Kütahya	Kayseri	Zonguldak	Ordu
M. Erez	F. Köksal	K. D. Sungun	Ş. Pehlivanoglu
Ankara	Antalya	Balıkesir	Bolu
O. Eren	H. F. Boztepe	F. İslimyeli	K. Demir
		İmzada bulunamadı	
Çanakkale	Çorum	Erzurum	Eskişehir
Ş. İnan	A. Topçubaşı	C. Önder	M. İ. Anqı
Giresun	Gümüşane	İstanbul	İstanbul
K. Bosuter	S. Ö. San	S. Aren	N. Eroğan
İmzada bulunamadı		İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı
İstanbul	Muğla	Niğde	Niğde
M. Güven	T. Şahin	H. Özalp	Söz hakkım mahfuzdur
	İmzada bulunamadı		R. Soyer
Samsun	Sivas	Trabzon	Uşak
A. F. Alişan	M. K. Palaoğlu	A. R. Uzuner	O. Dengiz
	İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

15 . 7 . 1965 tarih ve 654 sayılı Toplum Zabıtası kurulması hakkında Kanuna ek kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğü kısmına (Toplum Zabıtası hizmetlerinde kullanılmak üzere) ilişik (1) sayılı cetvelde derecesi, memuriyet unvanı, aded ve maaşları yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

17 . 10 . 1968

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>S. Demirel</i>	<i>S. Öztürk</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>H. Atabeyli</i>	<i>K. Ocak</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>S. T. Müftüoğlu</i>	<i>H. Dinçer</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>A. Topaloğlu</i>	<i>F. Sükan</i>
Dışişleri Bakanı V.	Maliye Bakanı
<i>F. Sükan</i>	<i>C. Bilgehan</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>İ. Ertem</i>	<i>O. Alp</i>
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
<i>A. Türkel</i>	<i>V. Â. Özkan</i>
Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>İ. Tekin</i>	<i>B. Dağdaş</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
<i>S. Bilgiç</i>	<i>A. N. Erdem</i>
Sanayi Bakanı	En. ve Ta. Kay. Bakanı
<i>M. Turgut</i>	<i>R. Sezgin</i>
Turizm ve Ta. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı
<i>N. Kürşad</i>	<i>H. Menteseoğlu</i>
Köy İşleri Bakanı	
<i>T. Toker</i>	

BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

14 . 7 . 1965 tarih ve 654 sayılı Toplum Zabıtası kurulması hakkındaki Kanuna ek kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifine bağlı cetvel

(1) SAYILI CETVEL

D.	Kadro Unvanı	Aded	Maaş
7	Emniyet Âmiri	50	800
8	Başkomiser	75	700
9	Komiser	150	600
10	Komiser Muavini	300	500
11	Polis Memuru	1 800	450
12	»	1 800	400
13	»	1 400	350
Toplam		5 575	

*Bütçe Plân Komisyonunun değişikliğine
bağlı cetvel*

CETVEL

Tasarıya bağlı (1) sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.